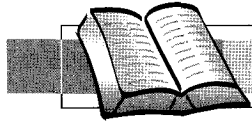

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Oudjaar

Zal het goed zijn, als Hij u zal onderzoeken?

Job 13 : 9a

Job stelt zijn vrienden een vraag. Zij zijn hem aan het onderzoeken. De uitslag van dat onderzoek valt voor Job niet mee. Hij is in hun ogen een huichelaar. Zoals God met Job handelt, doet Hij met Zijn oprechte kinderen niet, vinden zij. Er moet iets aan de hand zijn! Een mens verliest zomaar niet al zijn goed, al zijn kinderen en heel zijn gezondheid. Kom, Job, ga uw leven eens na! Is daar niet een grote, verborgen zonde?

We kunnen de woorden van de vrienden wel samenvatten met die van Zofar: "Indien er ondeugd in uw hand is, doe die verre weg!"

Job heeft zich heftig verweerd tegen de verdenkingen van zijn vrienden. Te heftig soms. Maar de vraag die hij nu stelt is de enige juiste. Zal het goed zijn, als Hij u onderzoeken zal? Kom, vrienden, stel u eens voor het aangezicht van de Allerhoogste. Zoudt ge de proef kunnen doorstaan?

Wij zijn weer gekomen aan het einde van een voorbijgevlagen jaar. Een veelbewogen jaar voor sommigen van ons. Blijdschap was er in sommige gezinnen, door geboorte, herstel van gezondheid of dagen van gedenken. Bij anderen was er smart door het wegvallen van dierbare betrekkingen. Een nieuw jaar ligt voor ons, een onbekende toekomst.

Kom lezers, laten wij eens hogerop zien in deze laatste uren. Wij reizen samen naar Gods rechterstoel. Veel van wat hier zo belangrijk scheen, valt straks weg. En waar velen achteloos

aan voorbij zijn gegaan, zal straks het enige blijken waar het op aan komt. Zal het goed zijn, als de Heere ons gaat onderzoeken?

Dat onderzoek zal heel persoonlijk zijn. Wij zullen er ons ook niet aan kunnen onttrekken, zoals dat op huisbezoek zo vaak wel lukt. Dat onderzoek zal ook heel diepgaand zijn. 't Zal niet slechts over onze daden, maar ook over al onze woorden gaan. Ja, zelfs onze gedachten zullen komen voor het aangezicht van de Almachtige, wanneer Hij de boeken zal openen. Er is niets, dat op die grote dag verborgen zal blijven en niet ontdekt zal worden. Dit goddelijk onderzoek zal ook volmaakt rechtvaardig zijn. In Openbaring 20 lezen wij van een witte troon, waarvoor de doden zullen staan, klein en groot. Wit is hier de kleur van de heiligheid, waarheid en zuiverheid. Hoe vaak wij hier in dit leven ook de rechtvaardigheid Gods betwist en in twijfel getrokken hebben, de rechtvaardigheid van dat grote onderzoek zal door allen moeten worden erkend. Hebt ge dit onderzoek in uw leven al eens meegemaakt, lezers? Dat gebeurde toch in het leven van Gods kinderen. Zij krijgen met een goeddoend, maar ook rechtvaardig God te doen. Zij leren allen, geen bestaan voor die God te hebben. Zij leren voor Hem eeuwig te moeten omkomen en zouden het rechtvaardige van Gods vonnis met hun bloed willen ondertekenen. Zij leren ook waarlijk verstaan, wanneer het alleen goed zal zijn, als God ons

onderzoeken zal. Goed kan het alleen zijn, als wij naast het boek van ons leven en het boek van Gods alwetendheid en het boek van ons geweten (dat zijn immers de boeken, die straks geopend zullen worden) ook het boek hebben leren kennen dat des levens is. Goed kan het alleen zijn in dat goddelijk onderzoek, als onze naaktheid door de bloedgerechtigheid van Christus bedekt mag zijn.

Zal het dan goed zijn, als Hij u onderzoeken zal?

Capelle a/d IJssel, ds. A. Moerkerken

Nieuwjaar

En God zag al wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed.

Genesis 1 : 31a

Een nieuw jaar begint, wat zal het ons brengen? Wat nu onzeker is, zal eerlang bekend zijn; maar ook in dit jaar zal weer waar worden, dat ook zorg, verdriet en plagen het deel van ons mensen zijn zullen.

Maar is dat nu altijd zo geweest? Is dan

Inhoud	
Meditatie: Oudjaar	
Nieuwjaar	1
Als een hutje in de wijngaard . . .	2
Van Overzee: Teleurgesteld	4
Boekje open over de doop (2) . . .	5
Aids in Afrika: een ontzaglijk drama	7
Kerknieuws	9
Berichten	12
Preekbeurten	12

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131,
2985 SC Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

*****

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

*****

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@klikSAFE.nl

*****

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

*****

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland, per jaar:

Europa € 56,-

Canada \$ 98,-

Amerika \$ 85,-

*****

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

deze wereld zo geschapen om schouw-
plaats van veel strijd en ellende te zijn?
Laat Gods Woord ons dan in het begin
van het nieuwe jaar eens wijzen naar
een ander begin. Een begin, waarvan
geschreven staat, dat het zeer goed
was. God schiep in den beginne de
hemel en de aarde. Dat nu zoveel
ellende in deze wereld is, is niet Gods
werk geweest. Zijn werk was vol-
maakt. De zonde verwoestte Gods
heerlijke scheppingswerk en deed het
alles onder de vloek komen, zodat om
der zonden wil de ganse schepping nu
zucht onder de last van Gods toorn en
ongenoegen.

Een nieuw jaar. Een nieuw begin van
een jaar, dat geteld wordt naar de
komst van Christus. En dat heeft te
maken met dat begin, dat God eenmaal
aan de wereld gaf. Want God wil de
schepping niet voor eeuwig prijs geven
aan zonde en vervloeking. Hij wil naar
Zijn voornemen omzien naar een ver-
loren mens en wereld, opdat naar Zijn
welbehagen Gods gemeente vergaderd
worde en haar een nieuwe hemel en
aarde zal worden bereid, waar zal

gezien worden, dat al wat God ge-
maakt had, zeer goed is. God is nog
bezigt om Zijn werk uit te voeren. Ook
in dit jaar gaat Gods werk door. Dit
jaar zal ook een jaar onzes Heeren'
zijn. Er is veel onzekerheid, strijd,
moeite en verdriet, maar er is ook ver-
wachting als wij naar dat 'onzes
Heeren' zien mogen en de tijd weten
mogen in de hand van Hem, Die aan
Gods rechterhand woont en Gods wel-
behagen uitvoert. God is bezig om dat
wat hij eenmaal goed maakte, ook
door Zijn Zoon weer goed te maken;
immers zal genade herstellen wat de
zonde verwoestte.

Is er voor u ook een nieuw begin? Niet
dat van een jaar of van allerlei goede
voonemens, maar het begin van Gods
genade? Ook gij waart zeer goed; maar
er moet een **nieuw** begin komen. Dat
is niet uw opnieuw beginnen, maar
Gods opnieuw beginnen met ons. Er is
een 'In den beginne' in Genesis 1,
maar ook een 'In den beginne' in een
nieuwe bedeling Gods, in de door
Christus genomen tijd.

Wijlen ds. A. Vergunst

Als een hutje in de wijngaard

Een droevig beeld

Wat een droevig beeld is het, dat de
profeet Jesaja gebruikt in het eerste
hoofdstuk van zijn profetieën. Hij
heeft het over de *dochter Sions*.
Daarmee bedoelt hij in de eerste plaats
de stad Jeruzalem, maar méér nog: de
kerk des Heeren van zijn dagen. Het
zag er treurig uit met de stad in de der-
tiger jaren van de achtste eeuw voor
Christus. Veel van Juda's land was
door vijandelijke legers platgebrand,
tallose dorpen en steden verwoest.
Alleen Jeruzalem had de vijand nog
niet kunnen veroveren. Maar wat bood
die eens zo schone stad een troostelo-
ze aanblik! De oosterling drukt zich
graag in beeldende taal uit. Daarvan
maakte de Heilige Geest gebruik in
Zijn Goddelijke inspiratie. Hij deed de
profeet verschillende beelden zien.

Een hutje in de wijngaard... Daar staat
het: stil, verlaten, een beetje bouwval-
lig geworden. Men kan zich niet voor-
stellen dat hier nog niet zolang geleden
het zingen heeft geklonken van de

druiventreders die hun werk aan het
doen waren in de wijnpersbakken. Wat
een blijdschap heeft hier geheerst tij-
dens de wijnoogst, in de nog warme
nazomer van oktober! 's Nachts waak-
te de wachter in zijn hut tegen het
gedierte – de vossen bijvoorbeeld – dat
de wijngaard zou kunnen verdueren.
Maar nu... doods, stil, verlaten en ver-
vallen staat daar die hut. Dáár – wat
aangrijpend toch! – daar hebt u de
dochter Sions!

Ook vandaag

We staan aan het einde van een vervol-
gen jaar. Over de toestand en de
gebeurtenissen in de wereld zullen we
in deze terugblik niet veel zeggen.
Anderen deden dat eerder en deskun-
diger dan wij het kunnen. Alleen dit:
Christus' voetstappen ruisen. Hij
komt! Wie oren heeft om te horen en
ogen om te zien, kan het opmerken.
Aan het sidderen van de aarde
(Pakistan!), aan de pestilentie die in de
donkerheid wandelt en het verderf dat

op de middag verwoest (aids, Afrika!). Aan het verkillen van de liefde van velen in kerk en wereld. Aan de baai-erd van valse profetieën die over de wereld gaat. Ook aan de evangeliëpre-diking die nu bijna alle volkeren op deze aarde heeft bereikt. Maar nog-maals: daarover schrijven we nu maar niet.

Beperken we ons tot het kerkelijk leven in het jaar 2005. Het beeld stemt niet vrolijk. Het hutje in de wijngaard doemt voor ons oog op. Zonder het verleden ook maar enigszins te ver-heerlijken: het heeft er met Neêrlands kerk beter voorgestaan. Er zijn in ons land tijden geweest dat de wijngaard lééfde. Men hoorde soms der vromen tent weergalmen. Al was die tent soms heel eenvoudig. Er waren ook vruch-ten. Vroegrijp soms. Wachters waakten in de hut, getrouw en oplettend.

Wat een vervallen hutje is Gods kerk geworden! Velen hebben haar de rug toegekeerd: de kerkverlaters. We lazen onlangs nog weer eens hun verwijten. Soms terecht, verdrietig en bescha-mend. Soms goedkoop, onoprecht en doorzichtig. Maar het gaat in beide gevallen wel om mensen, met ons op reis naar de eeuwigheid. Vele anderen wonen nog in de hut, maar hun hart is zo heel elders. De planken van de hut, eens beschermend en hecht, vertonen gapende openingen naar buiten. De kille wind van de wereld heeft vrij spel. En tot in alle hoeken van de hut hangt niet meer de zoete geur van de geperste druiven, maar de doodslucht van de wildernis. Laten we de beeld-spraak maar loslaten. De lezer heeft het al wel begrepen. De moderne media hebben in enkele jaren tijds bezit genomen van zoveel gezinnen, geesten, harten... Wie zal ooit de gees-telijke schade kunnen overzien die het open internet heeft berokkend aan de gewetens en de meningsvorming van zoveel ouderen, jongeren, kinderen? Die golf sloeg ook in 2005 weer verder over ons heen.

Voeg daarbij het steeds verder uiteen-groeiende dat de verschillende kerkver-banden kenmerkt. Men verdraagt elkaar nauwelijks meer. De SGP is geen kerkverband, maar de droeve scheiding van geesten die binnen de partij tegen het einde van het jaar aan de dag kwam, lijkt symptomatisch voor de polarisatie in kerkelijk Nederland. De toon wordt zo hard, de methoden om gelijk te krijgen zo werelds. Laten we toch alstublieft nuchter zijn: is de koers, door het

bestuur uitgezet, nu principieel werke-lijk afwijkend van hetgeen vanouds onder ons werd voorgestaan? Inmid-dels wil ik hier nadrukkelijk mijn diepe respect uitspreken voor de wijze waarop met name de beide vertegen-woordigers van de SGP in de Tweede Kamer van de Staten Generaal zich kwijten van hun taak. Die taak is er in de loop van de jaren bepaald niet een-voudiger op geworden. Maar dat terzij-de.

Ook nog goede dingen...

We gaven zomaar enkele impressies van het kerkelijk leven in het afgelo-pen jaar. Triest? Jazeker. Moed-benemend? Nee! Jesaja heeft nog iets meer te zeggen dan alleen zijn woor-den over het hutje in de wijngaard. Hoor wat hij zegt: 'Zo niet de HEERE der heirscharen ons nog een weinig overblijfsel had gelaten, als Sodom zouden wij geworden zijn, wij zouden Gomorra gelijk zijn geworden...'. Dat zijn heel schokkende woorden. U weet wel hoe het Sodom en Gomorra is ver-gaan. U weet ook wel waarom het die steden zo is vergaan! Ook dát brengt ons midden in de ontuchtige werkelijk-hed van 2005. Hoe komt het nu toch dat het Nederland nog niet is vergaan als Sodom, als Gomorra? Daar is maar één antwoord op: de HEERE heeft ons nog een *overblijfsel* gelaten. Dat woord overblijfsel herinnert ons aan Gods verkiezend welbehagen.

Als dat er niet was! Zoals het borgwerk van Christus de *grond* van het behoud is, zo is Gods welbehagen de *bron* van de zaligheid. De diepte van die bron is nooit na te speuren. We behoeven niet moedeloos te worden, integendeel. Sions vervallen hut herbergt nog een overblijfsel naar de verkiezing der genade. Al horen wij het weinig – maar er worden nog mensen tot God bekeerd. Ik zou er u van kunnen ver-tellen, ook uit het jaar 2005, maar sommige dingen zijn te persoonlijk om voor een groter publiek neer te schrij-ven. Wat kan dat ontroeren en bemoe-digen, als we de blijken van Gods werk nog mogen bespeuren onder ons. Als jonge mensen of ouderen blijk geven van schuldbesef, van Godsgemis, van oprechte verootmoediging, van droef-hed naar God over de zonde. Zulke mensen geven geen overlast, in de samenleving niet en in de kerk niet. Wat groot en bemoedigend als mensen er blijk van geven tot in het diepst van hun ziel te weten dat zij geen bestaan voor God hebben buiten Christus. Van

'lichte' godsdienst wordt men moe en van 'zware' godsdienst ook. Maar het ontmoeten van zulke tekenen van Gods werk doet opademen, geeft nieu-we moed en kracht. Er zijn nog goede dingen in Juda (2 Kronieken 12:12b)! Ook als Gods kinderen oefeningen mogen ontvangen in het allerheiligst geloof, putten mogen uit de volheid van schatten die in Christus zijn, is dat een teken dat de HEERE ons nog een overblijfsel heeft gelaten.

Samenvattend: er is alle reden om bezorgd te zijn, maar niet wanhopig, twijfelmoedig, maar niet mismoedig.

Kerkelijk leven

Lege plaatsen

Zoals te doen gebruikelijk, laten we nu in het laatste nummer van ons kerke-lijk blad een overzicht volgen van de voornaamste gebeurtenissen binnen de kring van onze gemeenten in het afgelo-pen jaar. Geen van onze predikanten of emeriti predikanten werd in het afgelopen jaar door de dood weggenom-en. Het Curatorium van onze Theologische School leed een gevoelig verlies door het zo plotseling overlij-den van ouderling G. Baan uit Rijssen. Deze om zijn eenvoud en eerlijkheid gewaardeerde broeder werd 63 jaar. De Heere gedenke zijn weduwe en allen die hem lief waren.

Te Abbotsford in British Columbia (Canada) overleed Trijntje Romeyn-van Gogh, weduwe van ds. M. Romeyn, in leven predikant te Chilliwack. Zij mocht 85 jaar worden. In de leeftijd van 82 jaar overleed de weduwe van ds. G.A. Zijderveld, mevrouw M. Zijderveld – Baars. Ook overleed mevrouw M.C. Schipaan-boord – Kersbergen, de weduwe van ds. G. Schipaanboord, in de leeftijd van 79 jaar.

Ziekte in predikantsgezinnen

Enkele predikanten konden door ziek-te gedurende korte of langere tijd hun ambtelijke arbeid niet of niet volledig verrichten. We denken aan ds. A. Verschuure, ds. J.S. van der Net en ds. R. Kattenberg. Ds. C. van Krimpen moest enkele ingrijpende operatieve ingrepen ondergaan en was sedert augustus maandenlang niet in staat de dienst des Woords waar te nemen.

De echtgenote van ds. J.M. Kleppe, mevrouw Kleppe – van Bellen, is ern-stig ziek. Zorgen zijn er ook met betrekking tot de gezondheid van mevrouw M. van der Poel – de Jonge te Yerseke.

Jubilea in pastorieën

Voor sommige predikanten en hun gezinnen bracht het jaar 2005 ook dagen van gedenken. Zo mocht ds. Chr. van der Poel gedenken dat het 40 jaar geleden was dat hij aan zijn eerste en enige gemenete Yerseke werd verbonden. Ds. J. Mijnders viel het voorrecht tebeurt te mogen terugzien op een 35-jarige ambtsperiode, die in de gemeente van Rijssen-Zuid aanving. Ds. J. Karels mocht gedenken dat hij 30 jaar geleden de herdersstaf opnam in Werkendam. Ds. J.J. Tanis mocht zijn 25-jarig ambtsjubileum als dienaar des Woords gedenken. Hij begon zijn dienstwerk in Wageningen. Ds. M. Golverdingen en zijn vrouw waren 40 jaar getrouwd. Een gelijk aantal jaren waren ds. J. Driessen en zijn vrouw in de echt verbonden. Het echtpaar ds. C. Hogchem mocht zijn 25-jarig huwelijksjubileum gedenken.

Evangelisatie

Wat het werk van de evangelisatie betreft: op 20 januari werd de heer A. van Setten bevestigd tot ouderling van de gemeente van Yerseke met bijzondere opdracht, namelijk evangelist voor de post Merkseem. Op 24 september werd de heer S. de Visser in de gemeente van Kampen bevestigd, eveneens tot ouderling met bijzondere opdracht, namelijk evangelist van de post in Leeuwarden.

Afscheid en intrede

Enkele predikanten verwisselden van standplaats. Zo vertrok ds. J.J. Tanis van Kapelle-Biezeling naar Kampen. Ds. P. Mulder te Dordrecht aanvaardde de roeping van Krimpen aan den IJssel. Ds. G.J.N. Moens te Goes nam een beroep aan naar Meliskerke en ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland werd de derde predikant te Rijssen. Ds. R. Kattenberg te Arnhem nam voor de tweede maal de herdersstaf op in de gemeente van Lelystad. Ds. G.J. Baan heeft zijn werkzaamheden als zendingspredikant op Papua beëindigd. Hij hoopt zich D.V. in januari 2006 als herder en leraar aan de gemeente van Kapelle-Biezeling te verbinden. Ds. J.B. Zippro te Scheveningen heeft een beroep aangenomen naar de gemeente van Grand Rapids, Beckwith. Hij zal D.V. in de loop van volgend jaar vertrekken naar deze gemeente in de USA. Ds. T.M. van Dijk ging met emeritaat en nam op 3 april afscheid van de gemeente van Oosterend (Texel).

Theologische School

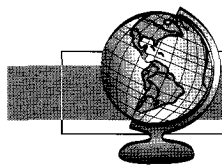
In de meimaand mocht een drietal broeders door het Curatorium van de Theologische School worden toegelaten tot het volgen van de lessen, namelijk K. Boeder te Enkhuizen, G. Bredeweg te Rijssen en J. van Rijswijk te Rhenen. De school telt thans acht studenten, van wie er vier mogen propresenteren. De weg van kandidaat van Manen leidde naar de pastorie van de gemeente van Middelharnis. Op 7 september mocht hij in die gemeente de herdersstaf opnemen.

Tot zover een beknopt overzicht van

enkele gebeurtenissen binnen onze gemeenten in 2005. Ook dit jaar vielen ambtsdragers en gemeenteleden weg, onder wie ook kinderen des Heeren. Zij lieten lege plaatsen achter in hun gemeente, familiekring en gezin. Maar het werk des Heeren ging en gaat door, veelal onmerkbaar als het suizen van een zachte stilte. Die God der eeuwen trekke met ons op, de onbekende toekomst van het jaar onzes Heeren 2006 in.

Capelle aan den IJssel,

ds. A. Moerkerken

Van Overzee

Teleurgesteld

Zoals gebruikelijk in de Verenigde Staten, is het hier eind november weer dankdag geweest. In Canada wordt die altijd begin oktober gehouden, maar bij ons ongeveer zes weken later, altijd vergezeld van een presidentiële proclamatie. Hier zijn er dan altijd twee kerkdiensten, en dat betekent twee preken voorbereiden. Nu gaat dat voorbereiden bij de ene preek makkelijker dan bij de andere. En als het dan wat meeviel bij de voorbereiding, wil dat nog niet zeggen dat het bij het preken ook wel zal meevallen. Dat kan natuurlijk behoorlijk tegenvallen. Geen wonder, als je verwachting, hoewel je beter weet, weer eens teveel op eigen gevoel of 'voorbereid zijn' gesteld was. Verkeerde verwachtingen moeten vaak wel op *teleurstelling* uitlopen. En wie vertrouwen op hun benen wil God immers geen hulp of gunst verlenen.

Amerikaanse dankdag

Ook deze Amerikaanse dankdag bracht weer teleurstelling. Niet dat ik, voorzover ik weet, zo bijzonder veel verwachting van de voorbereide preek had. Ik had immers twee dagen voor onze dankdag in Michigan al in de kleine gemeente van Lansing (voormalig South Holland) hier ruim twee uur rijden vandaan, over dezelfde tekst gesproken. En ik kan niet zeggen dat

ik nu zo voldaan daarvandaan naar huis reed. 'Nu, dat is ook maar beter van niet', zult u zeggen. En zo is het ook. *Verwonderd* is heel wat anders dan *voldaan*. Het eerste kan God je geven, en maakt klein voor Hem, het laatste kan er maar al te gemakkelijk zijn vanwege onze blindheid en dwaze eigenliefde en is wel aangenaam voor het vlees, maar zal je niet voor God in het stof brengen. En dat is toch de plaats die ons past, het is ook de beste plaats.

De Amerikaanse dankdag is ook een echte familiedag. En dan kan, bij alle gezelligheid en genieten van aanwezigheid van familie en vrienden bijvoorbeeld, het doel van zo'n dankdag wel gemakkelijk in het gedrang komen. Dan eindigen we wellicht in de weldaden die we ontvingen en die we ook op zo'n dag, in de vorm van een welvoorzien dis, mogen genieten, of we eindigen in elkaar, met op zichzelf begrijpelijke blijdschap dat je bij elkaar mag zijn met hen die je liefhebt. Ja, op zulke ontmoetingen mag je wel zuinig zijn, vooral door de grote afstanden die er vaak voor afgelegd moeten worden.

De tien melaatsen

Daarom was de tekst voor de morgendienst wellicht wel gepast. Die was uit

Lukas 17 over de tien melaatsen. We lezen in de verzen 17 en 18: 'En Jezus, antwoordende, zeide: Zijn niet de tien gereinigd geworden, en waar zijn de negen? En zijn er geen gevonden, die wederkeren, om Gode eer te geven, dan deze vreemdeling?' Die vraag hebben we in het midden van de gemeente mogen neerleggen. 'Waar zijn de negen om God eer te geven?' Op de morgen van de dankdag, toen we opstonden, zagen we het al: het sneeuwde hard, en wat het nog erger maakte, de sneeuwval ging gepaard met krachtige wind. Het was een echte sneeuwstorm en dat, ook voor hier, toch wel vroeg in het jaar. Met veel moeite en niet zonder gevaar waren toch nog velen erdoor gekomen, na wind en weer getrotseerd te hebben. Maar... om ze 's avonds, in het donker, er nog weer door te laten komen? De kerkenraad meende dat het niet verantwoord was en dus werd 's morgens bekendgemaakt dat de avonddienst afgelast werd.

Zodoende werd het een andere dankdag dan ik me voorgesteld had. We moesten die dag verder thuis zitten en dat was beslist niet gemakkelijk voor me. Het was een teleurstelling. Vreemd, zult u zeggen, als je nu zo tegen het preken kunt opzien, en als het soms zo'n heel nauwe weg naar de preekstoel is, hoe kun je dan zo teleurgesteld zijn als je taak er na die ene dienst op zit? Valt er dan geen pak van je af? Inderdaad moet dat u misschien wel vreemd voorkomen. Je bent jezelf vaak ook maar een raadsel. Toch is het wel te verklaren. Het werk dat je nog wat doen mag, wordt steeds meer ervaren als een onmogelijk werk, en toch... een werk dat de liefde heeft van je hart, want het is immers een liefdedienst, en de Koning is het toch waard om Zijn Naam, Zijn heerlijkheid te vermelden? De Heere gedenke hen die niet meer kunnen arbeiden en zich soms zo overal buiten zien staan, terwijl de liefde tot de dienst van Sions beminlijke Koning gebleven is. Hij ontferme Zich ook over hen die, vooral met zulke dagen, en ook de dagen aan het eind van het jaar, zich zo eenzaam kunnen voelen. Eenzaamheid kan zo'n ontzaglijk zwaar kruis zijn. Laten we toch in onze zo gejaagde, drukke tijd niet meegesleept worden door de geest van individualisme en materialisme die, naar we vrezen, ook velen van ons meetrekt, waardoor de wereld en ook de kerk steeds kouder worden. Teleurstellingen zijn er heel wat in dit

leven, en dat op allerlei terrein. Met mensen kom je ook vaak teleurgesteld uit. Met jezelf evenzeer, want met verwachting van iets wat van jezelf is, word je zeker beschaamd.

De Koning in Zijn schoonheid

Er is er Een Die nooit teleurstelt, maar Die ook eenzamen soms verrassend bezoekt. Van Hem mochten we toch ook in de adventsweken nog spreken. Op één van die zondagen was het de boodschap uit Jesaja 33:17: 'Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid.' Meer dan Hiskia is hier en Zijn heerlijkheid, Zijn schoonheid gaat al het schoon der mensen ver te boven. Gelukkig als Hij gaat verschijnen, tot verheuging en vreugde van Zijn arme en toch zo gelukkige volk. Er is in Amerika en in Canada heel wat natuurschoon te bewonderen. Dat kan indrukwekkend en groots zijn, zodat je vrienden en bekenden er hele verhalen van vertellen kunt. Maar weten we iets van de schoonheid van deze Koning? Hij wordt geopenbaard aan mensen die hun eigen walgelijkheid, afzichtelijkheid, hun misvormd zijn door de zonde, hebben leren zien en die steeds meer moeten inleven en dat met droefheid en vernedering. En hoe meer we teleurgesteld met onszelf zijn, des te meer schoonheid en dierbaarheid deze Koning voor ons hebben zal. Geve de Heere Zijn uitziend volk, wellicht in duisternis, vrees en eenzaamheid, toch wat moed. Hij komt, Sions Koning. Op Zijn tijd, ook al vertoeft Hij. Hij brengt alles mee: 'Vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest.'

De Heere zorgt

De sneeuwstorm is weer voorbijgegaan. U hebt in het oude vaderland eind november ook flink wat winterweer gehad met alle gevolgen van dien, hoorden we. Het is nog maar het begin van de winter. En daar sta je met het ouder worden toch wel wat anders tegenover dan de jeugd. Al is het goed dat je je wel eens realiseert dat er bijvoorbeeld in Oost-Europa en andere landen honger en kou geleden worden die we ons nauwelijks kunnen voorstellen.

De Heere zorgt voor Zijn Kerk, ook als het winter is, als alles ook van binnen zo lijkt weg te sterven, als de weg al steiler en nauwer wordt. Hij draagt en redt. Hij zorgt voor de treurigen Sions. Ze zijn immers 'een planting des HEEREN, opdat Hij verheerlijkt worde.' Daarom doet de Heere het, om Zijn Naam en eer. Er staat in Ezechiël 36:22: 'Daarom zeg tot het huis Israëls: Zo zegt de Heere HEERE: Ik doe het niet om uwentwil, gij huis Israëls! maar om Mijn heiligen Naam.' Daarom kan het voor jullie ook nog, jeugd, kinderen. Daarom... dat is om Zijns Naams wil, zegt Hij ook: 'En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vleses hart geven.' Vraag er de Heere maar veel om, of Hij dat ook jullie wil geven, om Zijn lieven Naam. Hij wordt er in verheerlijkt en zelf zou je er zo goed mee zijn.

Een hartelijke groet uit Kalamazoo, ds. C. Vogelaar

Boekje open over de doop

(2)

In een vorig artikel stonden we stil bij het boekje "Sta op, laat je dopen" van dr. W.J. Ouweneel. We zagen dat hij een sterk voorstander is van de volwassendoop. In dit artikel willen we wat meer ingaan op de geloofsbeleving in kringen waar de volwassendoop gangbaar is.

Maar Philpot was toch ook een baptist? En Bunyan ook? Het is te begrijpen dat jongeren deze vraag opwerpen

als ze hun dominee of ouderling horen waarschuwen tegen de opvattingen van baptisten. En toch gaat dit beroep niet op.

We moeten dan wel iets meer van de kerkgeschiedenis weten. Bijvoorbeeld dat Bunyan zijn eigen kinderen liet dopen! Daar piekeren hedendaagse baptisten niet over. Philpots verzet tegen de kinderdoop plaatsen we tegen de achtergrond van de puur uitwendige vormendienst in de Anglicaanse Kerk van zijn dagen, die niet eens zo

veel verschilde met de Roomse Kerk. U kunt er meer over lezen in het nog altijd leerzame boek van J.A. Saarberg, *Der pelgrims metgezel*. Natuurlijk vinden we het ingrijpend dat Philpot zich liet overdopen. Saarberg schrijft daar in zijn boek ook eerlijk over.

Maar toch weten we ons, ondanks dit verschil, met Bunyan en Philpot innerlijk verwant. Hun schriftuurlijke prediking, waarin de beleving van Gods genade in het hart van een verloren zondaar zo duidelijk doorklinkt, zorgt voor herkenning. Sterker, wie werken van Bunyan en Philpot leest, mag wel jaloers zijn op het onderwijs van Gods Geest dat zij ontvangen hadden. Hoe diep leidde de Heere hen in in de verloren staat van de mens, in het bergwerk van Christus en in de weg waarin Christus waarde krijgt voor een zondaar.

Is er deze zelfde herkenning met hedendaagse voorstanders van de volwassendoop in ons land? Helaas moeten we zeggen: totaal niet. De inhoud van de prediking, catechese, de inrichting van de samenkomsten (met veel opwekkingsliederen, ja tot dans, drama en videokijken toe) en de praktijk van het evangelisatiewerk brengen helaas tot de conclusie dat er een wezenlijke kloof gaapt. Ik moet eerlijk zeggen geen enkele plaats in Nederland te weten waar de volwassendoop praktijk is én tegelijkertijd een schriftuurlijk-bevindelijke prediking wordt gebracht. Volwassendoop en algemene verzoening gaan hand in hand, net als volwassendoop en een praktisch remonstrantisme.

Tieners

Ook de beleving van hen die zich in een evangelische gemeente volwassen laten dopen roept geen herkenning op. Enkele jaren geleden stond er in een evangelisch getint tijdschrift het verhaal van twee tieners die zich hadden laten dopen. Een meisje besefte tijdens een jeugdkamp, zo vertelde ze, 'dat de Here Jezus ook voor mij aan het kruis had gehangen en dat God van mij hield. Toen ik echt met Hem verder wilde leven, kon ik geen reden meer bedenken om mij nog niet te laten dopen'.

Een jongen zei op zijn beurt dat hij 'altijd al in Jezus geloofde. Omdat ik echt met Jezus wilde leven, wilde ik dat ook aan de gemeente en de mensen om me heen laten zien'. 'God weet dat ik een keuze voor Hem heb gemaakt

en dan hoort dopen daarbij'. Een tienerleider van een baptistengemeente reageerde op de uitspraken van de twee jongeren: Als jongeren de vraag 'waar sta ik' kunnen beantwoorden met 'aan de kant van Jezus', kunnen ze de doop ontvangen. Als je 'jong met Jezus gaat leven', zo voegde hij eraan toe, kan dat je behoeden voor veel verkeerde beslissingen. Als dit geen wezenlijk andere geloofsbeleving is, dan weet ik het niet meer. Wie zoiets leest, mag wel vervuld zijn met medelijden met én gebed over zulke jongeren.

Ontkennend

Maar mogen we alle voorstanders van de volwassendoop afrekenen op twee getuigenissen van jongeren en de reactie van een tienerleider? Hebben deze zich misschien wat ongelukkig uitgedrukt en bedoelen we in wezen toch hetzelfde? Helaas moet het antwoord ontkennend zijn. We pakken nog een ander boekje uit de hoek van de Vergadering van Gelovigen. Het betreft *Eén doop, de weg van het discipelschap* van mr. H.P. Medema, met Ouweneel en enkele anderen een leidende persoon binnen de Vergadering. In het begin van zijn boekje legt hij het doel van zijn schrijfwerk uit. Medema hoopt dat zijn lezers een gat in de lucht springen en roepen: 'Wow! Nu zie ik weer hoe belangrijk mijn doop was; wat goed dat ik het destijds heb gedaan!' Ook Medema gooit de hele sacramentsgedachte overboord. Ook voor Medema hangt de doop vooral samen met een bepaalde ommezwaai in het leven, de bekering. De doop verplicht tot het discipelschap.

Is dat misschien hetzelfde als het doopformulier zegt: '... overmits in alle verbonden twee delen begrepen zijn, zo worden wij ook weer van God door de Doop vermaand en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid'? Nee, dat is niet hetzelfde, hoewel de woorden misschien wat op elkaar lijken. De basis is anders. In Medema's boekje is tot geloof komen een keuze van de mens, die heel sterk in het verstand lijkt te zitten. Dat is een aantoonbare grondtrek van de hele evangelische beweging. Tot geloof komen is zoveel als: inzien en aanvaarden dat de Heere Jezus ook voor jou is gestorven en Hem nu uitnodigen in je hart te komen. Op die manier, zo heet het dan, ontstaat er een 'relatie met de Heer'. Daar hoort bekering bij als een 'radicale keuze voor de Heer' en een

'groeien in het geloof', waardoor je 'veel aan je geloof hebt'. Als u jongeren zulke uitdrukkingen hoort gebruiken, weet u direct waar die vandaan komen.

Begrip

Groeiend begrip tussen voorstanders van volwassen doop en kinderdoop? Daarvoor is nodig een geestelijke herkenning. Zolang er zulke wezenlijke kloven liggen in de geloofsbeleving binnen de evangelische beweging en hen die in het spoor van de Reformatie een bevindelijke prediking zoeken, zullen we onze jongeren en ouderen ernstig moeten blijven waarschuwen tegen voorstanders van de volwassendoop.

Ouweneel geeft er op zijn beurt ook duidelijk blijk van dat hij eigenlijk niets heeft met het bevindelijke leven van Gods kinderen zoals dat onder ons altijd een plaats mocht hebben. Op het 'arme zondaarleven' is hij niks jaloers, zo blijkt uit bladzijde 111 van zijn boekje. Het is hem te bekrompen. Tussendoor valt er ook nog de sneer dat veel 'babydopers tijdens de kerkdiensten alleen psalmen zingen, dus de liederen van het oude verbond'. Ronduit schokkend is het vervolg als Ouweneel schrijft: 'En dat terwijl in de psalmen enerzijds alle typerende waarheden van het christendom ontbreken, terwijl er anderzijds dingen in voorkomen die christenen niet meer kunnen zingen, zoals "neem uw Heilige Geest niet van mij"'. We schrijven dit niet om te schelden, maar wel om te waarschuwen. Hier gaapt een wezenlijke kloof. Ouweneel trekt tijdens spreekbeurten graag mensen uit reformatische kring en ook zijn boeken vinden er hun weg. Laten we ons er maar verre van houden.

Scharnierpunt

Ten diepste ligt de beslissing in de volwassendoop zoals die in ons land voorgestaan wordt, in de keuze van de mens. Het scharnierpunt van het sacrament komt in de mens te liggen. Maar dan raken we alles kwijt! Hoeveel rijker aan inhoud en aan troost is het onderwijs over de doop in onze catechismus. De Zondagen 25 tot 27 geven zulk schriftuurlijk onderwijs over het sacrament. Gods Geest werkt het geloof én hij versterkt het. Hoe? Door het aangevochten geloof te wijzen op het grote Voorwerp van het geloof: Christus, Die Zijn enige slachtoffer aan het kruis volbracht tot

volkomen verzoening van alle zonden. Hoe nauw staat het sacrament dan in verband met de prediking van het Woord. Hoe laag daalt de Heere af om ook door middel van de oogpoort Zijn kinderen te onderwijzen over het enige offer van Christus tot verzoening én tot heiliging van het leven. Hoe ruim spreken Ursinus en Olevianus vanuit dit genadeverbond over de kinderen. Gods verbond raakt ook hen, Gods beloften gaan niet buiten de kinderen om. 'Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen'.

Onbegrijpelijk toch dat de evangelische beweging van de Catechismus, het zo doorleefde leer- en troostboek van de kerk, niet wil weten! Dat heeft ons veel te zeggen. Helaas, niet alleen de doopopvatting maar de geloofsbeleving is anders. Laten we daar toch onze ogen voor open houden. Laten we de schatten uit onze reformatische traditie, waarin de Heere Zijn

kinderen veel licht schonk in Zijn Woord, toch niet inruilen voor een gevoelige en sfeervolle, maar o zo oppervlakkige geloofsbeleving binnen de evangelische beweging.

Laten we vooral smeken om de inhoud van het sacrament van de doop te mogen beleven. Het is het sacrament van de wedergeboorte, van de afsnijding uit Adam en de inlijving in Christus. Daar begint het doopformulier mee. We moeten van nieuws geboren worden. Om in die weg persoonlijk te leren dat we tegen God gezondigd hebben, dat onze zonden gewassen moeten én kunnen worden, omdat er Eén kwam Die Zijn leven gaf en Zijn bloed liet vergieten. Gelukkig zij die door het doopwater heen hebben mogen zien op dat allesreinigende bloed, waarin een volkomen zaligheid ligt voor zwarte en vuile zondaren.

Middelburg, ds. J.M.D. de Heer

Aids in Afrika: een ontzaglijk drama

(3)
Kunnen wij wel iets voor Afrika dóen? Ja! En dan denk ik aan twee dingen die heel dicht bij elkaar horen: de handen vouwen en de handen ineenslaan. Zullen we bidden voor de aids-patiënten, persoonlijk, in het gezin en in de kerk? Zullen we ook de hulpverlening niet vergeten? In dit artikel wil ik het laatste meer uitwerken.

Hoe kunnen we HIV/aids voorkomen?

Op verschillende manieren wordt geprobeerd besmetting met HIV te voorkomen. Bekend is het zogenaamde ABC-principe. Dit wordt onder andere voorgestaan door de Amerikaanse regering. De A staat voor 'abstinence' (onthouding), de B staat voor 'be faithful' (trouw) de C staat 'use a condom' (condoom). De Amerikaanse regering pleit voor seksuele onthouding vóór en buiten het huwelijk, om aids te bestrijden. Als dit niet gaat, worden condooms aanbevolen. De regering in Oeganda heeft dit beleid overgenomen. En met succes. Als enig

land onder de Sahara is in Oeganda het aantal HIV besmettingen teruggedrongen. Een belangrijk punt is ook de voorlichting aan de Afrikaanse bevolking; met name aan de jongeren. Er zijn onderwijsprogramma's nodig die ingaan op de waarde van het huwelijk, op het kostbare geschenk van seksualiteit, op het verschil tussen verliefdheid en liefde, op het aangaan van relaties, maar die ook meisjes meer weerbaar maken in hun ondergeschikte positie. Ook is belangrijk dat op het platteland bekend wordt dat aids behandelbaar is. De bevolking moet voortdurend gestimuleerd worden om de HIV-test te ondergaan. Veel inspanning zal geleverd moeten worden in het opheffen van taboes rondom aids. Openheid moet ertoe leiden dat de Afrikaners hun seksuele gedrag gaan aanpassen.

Hoe moeten we HIV/aids behandelen?

Medicijnen
Jarenlang hebben farmaceutische industrieën de prijs van aids-remmers

te hoog gehouden voor de ontwikkelingslanden. Ethisch zeer aanvechtbaar, want er speelden puur financiële overwegingen een rol. Pas de laatste tijd worden de aids-remmers goedkoper geleverd. Dit is zeer belangrijk. Want het is mogelijk dat door behandeling met medicijnen HIV/aids een chronische ziekte wordt. Van belang is wel dat de medicijnen iedere dag worden ingenomen. Anders reageert het virus niet goed. Ook goede voeding is belangrijk. In Zuid-Afrika sprak ik een vrouw die bijna stervende was. Ze woog nog maar 27 kg. Na behandeling met aids-remmers werkt ze thans als verpleegkundige in een aids-kliniek. In de praktijk zijn de problemen legio. Zo lukt het in Zuid-Afrika maar één gezondheidswerker te vinden op 50.000 mensen. Niet te onderschatten is ook de invloed van de medicijnmannen en traditionele leiders in de dorpen. Deze moeten hun toestemming verlenen tot hulpverlening van buitenaf. Daarbij komt nog dat veel mensen zich schamen voor het gebruik van aids-remmers, vanwege het taboe op aids. En zo kunnen we doorgaan.

Een christelijk hulpverleningsproject
Bijzonder mooi is de opzet van het MCDC-project (Mukhanyo Community Development Centre) in Kwa-Mhalanga, uitgaande van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Diverse facetten tegelijk worden aangepakt. HIV/aids wordt op een integrale wijze bestreden. In dagactiviteitencentra worden weeskinderen opgevangen. Gezondheidswerkers bezoeken de aids-patiënten in hun armelijke thuissituatie. Onder hun toezicht worden dagelijks aids-remmers geslikt. Zonodig wordt gezorgd voor eten. Recent is ook een hospice geopend. In de groentetuin werken jonge aids-patiënten die door de aids-remmers weer hersteld zijn. Op een Bijbelschool worden evangelisten en predikanten opgeleid. In dit gebied met schrijnende armoede en een bevolking waarvan 45% besmet is met HIV, verkondigen deze jongemannen het Woord. Tijdens de reis werd ik ervan doordrongen dat bestrijding van aids via alleen diaconale projecten, hoe goed bedoeld ook, te kort schiet. Daarmee komen we niet tot de wortel van het probleem. Gods Woord brengt ons daar wel. Meer nog, de Bijbel wijst ook de weg naar de hemelse Medicijnmeester voor de geweldige nood van lichaam en ziel.

Hulpverlening in bijbels licht

Cultuur

Christenen uit het Westen die de nadruk leggen op de persoonlijke verantwoordelijkheid en gehoorzaamheid aan Gods geboden wordt nogal eens verweten te moraliseren. De Westerse cultuur is immers heel anders dan de Afrikaanse. Daarom – zo meent men – moeten we ons aanpassen aan de cultuur van Afrika met de complexiteit van armoede, taboe, de onderschikte positie van de vrouw, enz. Afrika is geen Nederland. Toch is deze benaderingswijze niet helemaal eerlijk. Want we moeten niet over het hoofd zien dat Afrika voortdurend geïnfecteerd wordt door de Westerse media, die vrije seks propageren. Deze invloed mogen we niet onderschatten. Want hoe arm de mensen in Afrika ook zijn, vaak behoort een televisie tot de inboedel. Hier ligt een ontzaglijke schuld van het Westen! Een andere typisch westerse benaderingswijze is bestrijding van besmetting met HIV door middel van condooms. Het Westen probeert Afrika hiermee vertrouwd te maken. Dit gaat soms heel ver. Langs een weg in de buurt van een aids-kliniek, die gerund wordt door een Nederlandse arts, staan tientallen borden met confronterende teksten over HIV/aids. Eén van de teksten luidt: ‘Be wise, condomize’. Condomiseren, een werkwoord dat in Engelse woordenboeken en de Nederlandse Van Dale niet eens voorkomt. Hoe moeten we tegenover condoomgebruik in de Afrikaanse situatie staan? Laten we deze vraag eens onder ogen zien. Daarbij wil ik onderscheid maken tussen condoomgebruik binnen en buiten het huwelijk – nogmaals, voor alle duidelijkheid: toegespitst op de situatie in Afrika.

Binnen het huwelijk

Indrukwekkend was het levensverhaal van een predikant. Hij vertelde vóór zijn huwelijk besmet te zijn met HIV. Via een bloedtransfusie liep de predikant, die aan een stollingsziekte lijdt, HIV op. Levenslang moet hij aidsremmers slikken. Zijn aanstaande vrouw hield zoveel van hem dat zij toch met hem wilde trouwen. Ze besloten haar te beschermen tegen besmetting met HIV door condoomgebruik. Toch heeft het echtpaar twee kinderen. Ontroerend was om te horen hoe dit gegaan was. Toen de predikant wist dat het aantal virusdeeltjes in zijn lichaam laag was, hebben zij drie

dagen benut in de vruchtbare periode van zijn vrouw, biddend, en zonder voorbehoedmiddel. Tot twee maal toe heeft de Heere dit in één keer willen zegenen. De dankbaarheid stond in de ogen van de predikant te lezen toen hij een dia vertoonde met daarop zijn gezin.

Buiten het huwelijk

Vele christenen die bewogen zijn met het leed in Afrika, zien een plaats voor het gebruik van condooms ook buiten het huwelijk. De hoge norm blijft weliswaar onthouding vóór het huwelijk en trouw in het huwelijk. Maar de werkelijkheid kan zo gebroken zijn dat mensen niet sterk genoeg zijn of niet de mogelijkheid hebben om die hoge norm te halen. Dan is deze vorm van bescherming te verkiezen boven het grote risico dat ze anders lopen. Hoewel ik het wel begrijp, kan ik niet helemaal met deze gedachte meekomen. De kerk heeft iets anders en iets wezenlijkers te zeggen. Want waar is ons uitgangspunt? Het leed in Afrika, of Gods Woord? Bij het eerste voelen we vanuit humanitaire overwegingen de drang om alles te doen om meer HIV besmettingen te voorkomen. We zien dan geen bezwaar tegen het propageren van condoomgebruik, ondanks het zondige gedrag. Mijns inziens bedrijven we dan situatie-ethiek. En als we nu Gods Woord als uitgangspunt nemen? Biedt de Bijbel ruimte om zondig gedrag, desnoods tijdelijk, te accepteren? Ik ben het niet tegengekomen. Wel lezen we dat de Heere Jezus niet alleen bewogen was met zieken, armen en weduwen, maar ook met tollenaars, hoeren en zondaren. Jezus ontfermde Zich over de overspelige vrouw. Maar Hij zei ook tegen haar: ‘Ga heen en zondig niet meer’ (Joh.8:11).

Veel Afrikaners willen hun risicogedrag niet veranderen. Toch, welk een levensbedreigend gevaar dit *onwilgedrag* met zich meebrengt voor de ander, het kan de taak van de kerk niet zijn het zondige gedrag te accepteren en condoomgebruik te propageren. In alle eerlijkheid moeten we ook onder ogen zien de talrijke situaties van *onmacht* waarin de arme meisjes en vrouwen verkeren. Zij zijn het slachtoffer van armoede en geweld, van seksueel handelen onder dwang. In Afrika is dit de aangrijpende realiteit van elke dag en iedere nacht... met haar vreselijke gevolgen! Hoe ver móeten we

gaan in de hulpverlening? Hoe ver mógen we gaan? Voelt u de worsteling?

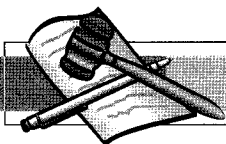
Een heilzame boodschap

Als we ons gedrongen voelen tot hulpverlening waarbij we én oog hebben voor de desastreuze werkelijkheid in Afrika én naar Gods Woord wensen te leven, hoe moet het dan? Het lijkt alsof we aan alle kanten vastlopen. Zou het ooit mogelijk zijn HIV/aids uit de taboesfeer te halen? Hoe zal de armoede doorbroken kunnen worden? Is het vreemdgaan van de mannen ooit te veranderen? Wat kunnen we doen aan de machteloosheid van de Afrikaanse meisjes en vrouwen? Is het niet schrijnend dat de kerk door de bruidsschat geen voorbeeld kan geven aan de samenleving? Wat kunnen we doen voor het almaar groeiende aantal aids-wezen? Hoe kunnen we het aantal HIV besmettingen terugdringen, zonder condoomgebruik te benadrukken?

Wat kunnen we ons nietig voelen als we niet weten hoe het ooit moet. Maar dáár vinden we in de Bijbel voorbeelden van. Denk eens aan de profeet Jona. Hij werd door de Heere naar Ninevé gezonden met een strenge prediking. In de straten van de grote stad klonk de dreiging van straf en de oproep tot *bekering*. Op wonderlijke wijze werd Ninevé door de HEERE bekeerd. Onbegrijpelijk en onbevattelijk. Is dit niet om moed uit te putten? De prediking van de Heere Jezus bestond uit hetzelfde: ‘Bekeert u’ (Matth.4:17). En wat was de inhoud van boodschap van de apostelen voor de heidenen? Pasten de apostelen zich aan de cultuur van de heidense steden aan? Nee, de heidenen moesten zich onthouden van de dingen die door de afgoden besmet zijn en van hoererij (Hand.15:20). Van deze boodschap kunnen we leren in onze tijd. Dit is geen moraliseren. Het lijkt misschien een hard woord, maar is het niet. De kerk heeft juist een liefdevolle en heilzame boodschap voor de wereld. ‘Komt en laat ons *wederkeren* tot de HEERE, want Hij heeft verscheurd en Hij zal ons *genezen*; Hij heeft geslagen en Hij zal ons *verbinden*’ (Hosea 6:1). Een troostwoord. Ook voor donker Afrika!

Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK:

Beroepen:

Te Beekbergen:

ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;

Te Berkenwoude:

ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;

Te 's-Gravenzande: ds. P. Melis te Veen;

Te Hamilton (Canada)

ds. C. Hogchem te Barneveld;

Te Sint-Annaland: ds. G. Mouw te Uddel.

Bedankt:

Voor Wolphaartsdijk: ds. P. Melis te Veen.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIJSSSEN OP 30 SEPT. 2005 IN DE NOORDERKERK TE RIJSSSEN

Vergadering classis Rijssen op 30 september 2005 in de Noorderkerk te Rijssen

Namens de roepende kerk van Doetinchem opent Ds. C.J. Meeuse de vergadering. Hij laat zingen Psalm 68:2, leest Mattheüs 24:35-51 en gaat daarna voor in gebed. De preses memoreert allereerst het plotseling overlijden van ouderling G. Baan uit de gemeente van Rijssen-Noord. Gisteravond (donderdag 29 september) is hij tijdens de kerkenraadsvergadering onwel geworden en vrijwel direct daarna overleden. Opnieuw is bevestigd: 'het leven is een damp, de dood wenkt ieder uur'. We mogen geloven dat het voor br. G. Baan eeuwige winst en een zalige ruil is. Preses houdt vervolgens een meditatie over de verzen 42 t/m 44 uit het voorgelezen hoofdstuk.

Preses memoreert de volgende gebeurtenissen in de achterliggende periode:

24 april 2005: Diaken O. Zwolsman van de gemeente Enter, heeft wegens zijn gevorderde leeftijd en gezondheidsproblemen, op 24 april 2005 zijn ambt neergelegd.

1 mei 2005: In de gemeente van Almelo mocht diaken C.M. Blankenstijn gedenken dat hij 25 jaar in dit ambt heeft gediend.

19 mei 2005: Uit de gemeente van Doetinchem is, na een aantal maanden van afnemende gezondheid, plotseling overleden ouderling Adriaan Wagenaar, op de leeftijd van 76 jaar. Hij heeft met grote trouw en liefde de gemeente van Doetinchem 34 jaar als ouderling mogen dienen. 6 juli 2005: Intrede van ds. D. de Wit als eerste predikant in de gemeente Rijssen-West. 2 september 2005: Emerituspredikant ds. J. Karels mocht gedenken 30 jaar predikant te zijn. 29 september 2005: Ouderling G. Baan van de

gemeente Rijssen-Noord is op leeftijd van 63 jaar overleden. Hij heeft eerst een aantal jaren als diaken en later vele jaren als ouderling de gemeente met hartelijke liefde mogen dienen.

Ds. J. Karels en diaken C.M. Blankenstijn worden van harte Gods zegen toegewenst. Ds. D. de Wit wordt hartelijk welkom geheten nu hij voor het eerst in onze classis aanwezig is. De rouwdragende families worden van harte de ondersteuning des Heeren en Zijn vertroosting toegewenst.

Ds. C.A. van Dieren zou aan de beurt zijn om als preses de vergadering te leiden. Doch wegens het onverwacht verscheiden van ouderling G. Baan is hij niet aanwezig. Besloten wordt dat ds. C.J. Meeuse, die preses van de volgende vergadering zou zijn, nu als preses de vergadering zal voorzitten. Verder wordt het moderamen als volgt samengesteld:

Assesoren: Ds. A. Schreuder en ds. D.W. Tuinier. Eerste scriba: oud. K. H. de Heer; quaestor: oud. D. Ebbers. De tweede scriba, oud. F. van Toor is wegens ziekte afwezig.

Alle classisgemeenten, behoudens Almelo, zijn in de achterliggende maanden gevisiteerd. Van de visitaties worden de schriftelijke rapporten voorgelezen. De rapporten worden na beantwoording van enkele vragen zonder verdere op- en aanmerkingen aanvaard.

Wegens afscheid en vertrek naar de gemeente Lelystad overhandigt Ds. R. Kattenberg de akte van losmaking van gemeente Arnhem. De classis Rijssen overhandigt aan ds. Kattenberg de getekende akte van ontslag. Het ontslag gaat in D.V. 16 november 2005. Ds. R. Kattenberg heeft de gemeente Arnhem voor de 2^e maal gediend vanaf 5 januari 2000. De preses spreekt ds. R. Kattenberg namens de classis nog enkele hartelijke woorden toe en bedankt hem voor het werk wat hij onze classis mocht verrichten en daarin mocht betekenen. In de bijna 6 jaar is veel zaad gestrooid. De dienaar zien vaak uit naar de vrucht. Doch dat behoudt de Heere voor Zichzelf. Hij zal Zelf voor de wasdom zorgen. De preses wenst ds. R. Kattenberg van harte toe dat zijn werk in de gemeente Lelystad tot rijke zegen mag zijn, zodat Gods koninkrijk ook daar mag worden uitgebreid tot eer van de Naam des Heeren. De preses verzoekt de vergadering ds. R. Kattenberg staande toe te zingen Psalm 119:7.

Na het zingen dankt ds. Kattenberg voor de gesproken en de toegezongen psalm. Hij geeft aan dat de jaren gaan tellen en zijn lichamelijke conditie achteruit gaat. Doch

tot hertoe heeft de Heere geholpen. Alles is van dienaars' zijde tekort. Maar de drang is er om zonder enige beperking heen te wijzen naar Hem, de dierbare Zaligmaker, Die de enige Weg tot behoud en het leven tot in eeuwigheid is.

Er ligt een voorstel tot herverdeling van de consulentenschappen dat de preses de vergadering voorleest. Dit voorstel wordt door de vergadering vastgesteld.

Volgens het aftredingsrooster is dit jaar de tweede scriba aan de beurt om periodiek af te treden. Er wordt een schriftelijke stemming gehouden. Onze huidige tweede scriba oud. F. van Toor uit Apeldoorn ontvangt de ruime meerderheid van stemmen en wordt derhalve voor een nieuwe termijn benoemd.

De vergadering wijst de gemeente Enschede aan om de classisvergadering bijeen te roepen op D.V. vrijdagavond 3 maart 2006.

De preses dankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng. Hij vraagt mevrouw M. Kleppe, echtgenote ds. J.M. Kleppe, die wegens een ernstige kwaal een ingrijpende operatie wacht, in het gebed te gedenken. Tenslotte wordt oud. T.L. Bulten van de roepende kerk Doetinchem gevraagd te eindigen. Hij laat zingen psalm 25:2 en gaat voor in dankgebed.

K.H. de Heer, scriba.

AFSCHEID DS. R. KATTENBERG VAN ARNHEM

Op zondag 6 november j.l. nam ds. R. Kattenberg in de middagdienst afscheid van de gemeente Arnhem. Hiermede kwam een einde aan de tweede periode van de Woordbediening en het herderlijk werk dat hij in Arnhem in opdracht van zijn Zender mocht uitvoeren. Een periode, die bijna zes jaar duurde.

Na het uitspreken van het votum en groet begon de dienst met het zingen van Psalm 9 : 1 en 2: "Ik zal met al mijn hart de HEER' blijmoedig geven lof en eer."

Als tekst voor deze dienst was gekozen: Deut. 32 : 4a: "Hij is de Rotssteen, Wiens werk volkomen is," met thema: Uit de slotzang van Mozes, verdeeld in:

1e wanneer zingt Mozes dit lied en

2e waarvan zingt hij in dit lied.

Mozes zingt z'n afscheidslied: 120 jaar daar vóór lag hij aan de rand van de dood, in een biezen korfje. Nu is hij aan het eind van zijn leven gekomen. Door de Heere geleid, door genade ontwikkeld en een getuige geworden, door de Geest gedreven. En nu zingt hij dit lied. Mozes, een man van smarten. Hij staat aan de grens van het beloofde land; hij is ongehoorzaam geweest, daarom mocht hij dat land niet binnengaan. En toch, dit lied begint niet met een lange klacht, maar het is een lofzang op God (vers 3): Ik zal de Naam des HEEREN uitroepen...! Nu is ons afscheid niet te vergelijken met dat van Mozes, maar er is wel één punt van overeenkomst: afscheid nemen. Hoe doen we dat? Kunnen we dat doen als Mozes? Wij kijken ook

terug op de afgelopen jaren. Wie heeft er nooit verdriet, zorgen gehad in die zes jaar? Maar Mozes ziet, als hij terugkijkt, allereerst de Heere achter zich staan. Die was getrouw! Hij is genadig geweest, een gaarne vergevend God. Als we terugzien vandaag, dan kunnen we het niet anders zeggen. Ik zal de naam van de HEERE uitroepen. Dat kwam uit het hart van Mozes. Oog en hart zijn geopend voor zijn zonde, maar ook voor Gods genade. Kijken wij ook zo terug? Geen zand er over, maar het bloed van het Lam. En dan klinkt in de lofzang: Hij is de Rotssteen... DE Rotssteen. Mozes heeft de rotsstenen gezien. Hoe? Vast! Indrukwekkend. De rotssteen is een beeld van God, Hij is de Onveranderlijke, de Getrouwe gebleven; de God van het verbond. Hij is de Rotssteen, Die vast is. In het Paradijs hadden wij vaste grond; die vastheid was er, maar is er nu niet meer. Hier komt onze schuld naar ons toe. Ons leven is geen vast huis. De wind van Gods toorn (Psalm 90) gaat over ons heen. Waar vinden we in dit leven een vaste grond? Is Hij de Rotssteen van ons leven? Dat kan alleen in Jezus Christus. Mozes zingt van de Rotssteen om Jezus' wil. Mozes' lied wordt rood gekleurd door het bloed van Het Lam. Zijn werk is volkomen. Daar kan niets van ons bij. Het is volbracht. Ons werk is als woestijnzand, drijfzand; maar Zijn werk houdt stand.

2 waarvan zingt hij in dit lied

De Rotssteen is niet alleen om op te bouwen, maar ook om in te schuilen. De pijlen van de vijand ketsen op die Rotssteen af en stormen halen die niet omver. Je bent er veilig; een element van beschutting. Bij Hem moet u zijn. Alleen bij Hem kunt u schuilen. Jezus Christus kwam uit de veiligheid van het huis van de Vader. Hij kwam van hoog in de lage sfeer van de woestijn als Borg. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn enig geboren Zoon heeft gezonden. Hij is nedergedaald ter helle, maar weer opgestaan en opgevaren. Jesaja zegt: Die Man zal zijn als een Verberging tegen de wind en een Schuilplaats tegen de vloed. Er is een veilige plaats bij Hem. Dat is de boodschap van genade: er is een plaats bij Mij. Een onwankelbare plaats. Er is de oproep: wordt behouden. De nodiging gaat uit om veiligheid te zoeken. Schuilen bij Hem, daar is de hitte van de gramschap geblust. Tegen de rotssteen leunt als het ware het kruis van Christus. God ziet de zonde niet door de vingers. Bij Hem is genade. In die Rotssteen is de rust door het welbehagen van de Vader. Vaste Rots van behoud! Amen.

Na de preek richtte ds. Kattenberg zich tot de broeders van de kerkenraad en gemeente. Hij dankte de broeders van de kerkenraad hartelijk voor de omgang in liefde met elkaar in deze tweede periode.

Bijzonder hierin was het sterven van oud. Fahner. Koster, organisten, verenigingen, commissies, belangstellenden uit Lelystad, Enter, Doetinchem, de burens van de Hervormde wijkgemeente "de Rank",

allen bedankt voor wat u hebt betekend in deze periode. Van de 28 jaar dat ik predikant ben, heb ik ongeveer de helft ervan (14½ jr.) in Arnhem gestaan. De bediening van het Woord moge vrucht dragend geweest zijn. Eén Naam blijft over: Jezus Christus tot in eeuwigheid, de Rotssteen. Kinderen, er is een oud versje dat zegt: zoek Jezus veel, zoek Jezus vroeg; die Jezus heeft, die heeft genoeg. Laat dat voor ons allen zo zijn. Dank ook namens mijn vrouw. De Heere moge u een dienaar schenken. Tot slot: Hem zij alle eer en dank. Vervolgens werd ds. Kattenberg eerst toegesproken door oud. Hazeleger van de Herv. Wijkgemeente "de Rank". Namens de classis Rijssen sprak oud. Ebbers uit Doetinchem, die de plaats innam van ds. Tuinier die door ziekte afwezig was.

Tot slot sprak oud. M. den Heijer namens kerkenraad en gemeente van Arnhem. Afscheid nemen is een gewichtig moment, daarin is een scheiden, uiteengaan. Maar de prediking gaat niet voorbij. Die prediking kwam tot ons allen. Hij neemt als slot het voorbeeld het afscheid van Paulus van Milete: zijt Gode bevolen ook voor de toekomst, persoonlijk en ambtelijk. Er is bij ons dankbaarheid voor al het werk wat u gedaan hebt. De Heere moge het zegenen. Tot slot las oud. Den Heijer Psalm 134, een afscheidslied en werden de drie verzen van die psalm ds. en mevr. Kattenberg staande toegezongen.

Na de toespraken dankte ds. Kattenberg de sprekers en gemeente hartelijk voor de wensen en verzocht hij tenslotte nog samen te zingen Psalm 125 : 1.

L. Fraanje

1930-2005: 75 JAAR GEREF. GEMEENTE DORDRECHT

Geschiedenis

Op 9 november was het 75 jaar geleden dat de Gereformeerde Gemeente van Dordrecht werd geïnstitueerd. De toenmalige consultant Ds. A. van Dijke uit Nieuw-Beijerland ging op zondag 9 november 1930 voor in gebouw Patrimonium aan de Lange Breestraat en bevestigde de gekozen ambtsdragers. Er waren toen slechts enkele tientallen leden. In feite moeten we voor het ontstaan van de gemeente al eerder terug, want reeds in 1913 ontstond er een Dordtse afdeling van de Gereformeerde Gemeente van Ridderkerk die in 1918 officieel werd geïnstitueerd door Ds. A. Makkenze. Sinds 1921 vergaderde deze gemeente in het kerkgebouw aan de Museumstraat. Nadat echter de gemeente met haar voorganger ds. J. van Vliet in 1922 in zijn geheel overging naar het verband van de Oud Gereformeerde Gemeenten, hield de eerste Gereformeerde Gemeente op te bestaan. Omstreeks 1930 was er een aantal personen die opnieuw de predikanten van de Gereformeerde Gemeenten wilden horen. Dit leidde al spoedig tot het institueren van de gemeente na kort een afdeling van de Gereformeerde

Gemeente van Alblasserdam geweest te zijn. Na het Patrimonium vergaderde de gemeente enkele jaren in een noodschool aan het Kromhout totdat in 1937 een nieuw kerkgebouw aan het Kasperpad in gebruik werd genomen. De gemeente zou er bijna 40 jaar vergaderen. Dit was ten tijde van haar eerste predikant Ds. J.D. Barth die de gemeente diende van 1935 tot 1940. Ds. D. L. Aangeenbrug diende de gemeente als tweede predikant van 1946-1950. De scheuring van 1953 trok ook in Dordrecht zijn sporen: een deel van de kerkenraad trad met een aantal leden uit het synodaal verband en vormde een nieuwe gemeente. De gemeente bleef vacant tot 1964 toen kandidaat D. Hakkenberg het beroep naar de gemeente aannam. Onder zijn bediening (tot 1973) groeide de gemeente sterk zodat de kerk te klein werd en er werd uitgezien naar een ander kerkgebouw. Dit kreeg gestalte onder zijn opvolger, Ds. C. Harinck, die in 1974 vanuit Amerika naar Dordrecht kwam. In 1976 werd de Gereformeerde Julianakerk aangekocht en in februari 1977 in gebruik genomen. Hij diende de gemeente tot eind 1982. Daarna werd Dordrecht achtereenvolgens nog gediend door Ds. J.S. van der Net (1985 tot 1991), Ds. P. van Ruitenburg (1992 tot eind 1996) en Ds. P. Mulder (1999 tot 2005). Sindsdien heeft de gemeente een groei doorgemaakt tot het huidige aantal van ca. 1450 leden en doopleden.

Herdenkingsdienst

In de avonddienst van 9 november werd in het eigen kerkgebouw van de gemeente Dordrecht het 75-jarig bestaan herdacht. De voormalige predikant Ds. P. Mulder ging daarin voor. Hij bediende het Woord uit Psalm 48 : 10; *O God! wij gedenken Uwer weldadigheid in het midden Uws tempels*. Het thema van de preek was: "Biddend gedenken". Achtereenvolgens stond hij stil bij: 1. het voorwerp van dit gedenken, 2. de plaats van dit gedenken, 3. de richting van dit gedenken. Hij memoreerde enkele belangrijke feiten uit de plaatselijke kerkgeschiedenis vanaf de Dordtse Synode tot na de Afscheiding waarna hij een korte schets gaf van het ontstaan en de geschiedenis van de gemeente die op 9 november 1930 werd geïnstitueerd. In de preek werd benadrukt dat niet alleen de Schriftuurlijk-bevindelijke prediking al die jaren in het midden van de gemeente geweest was, maar dat ook het werk van een Drieëinig God in het zaligen van zondaren mocht worden opgemerkt. Dat strekt tot ootmoedige erkenning van Gods weldadigheid. Dan krijgt God al de eer en mag er ook hoop zijn voor het nageslacht. Ouderling A.D.M. Lambregts sprak enkele toepasselijke woorden namens kerkenraad en gemeente en memoreerde Gods trouwe zorg over de gemeente die in een tijdsbestek van 43 jaar door 7 predikanten is bediend. Hij besloot met de bede uit Habakuk 3 : 2; *Uw werk, o HEERE! behoud dat in het leven in het midden der jaren, maak het bekend in het midden der jaren; in de toorn gedenk des ontfermens*.

A. Jobse.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS KAMPEN OP 13 OKTOBER 2005

Namens de roepende kerk, de gemeente van Marknesse, opent consulent ds. E. Bakker de vergadering met het laten zingen van Psalm 27 : 3. Daarna leest hij Psalm 27.

Te memoreren gebeurtenissen. Op 14 september 2005 mocht het nieuwe kerkgebouw van de evangelisatiepost Leeuwarden geopend worden in een kerkdienst waarin ds. Tanis, predikant van de moedergemeente Kampen, vooring. Op zaterdag 24 september 2005 werd in een kerkdienst in de Jacobijnerkerk te Leeuwarden br. S. Visser als ouderling-evangelist bevestigd in een dienst waarin eveneens ds. Tanis vooring. Op 3 september 2005 was het 25 jaar geleden dat ds. J.J. Tanis werd bevestigd tot herder en leraar van de gemeente Wageningen. De gemeente van Lelystad werd verblijd vanwege het feit dat ds. R. Kattenberg van Arnhem het beroep naar deze gemeente heeft aangenomen. Diaken Boonstra uit Oudemirdum mocht op 7 maart 2005 zijn 35-jarig ambtsjubileum herdenken. Op 12 september 2005 was het 12½ jaar geleden dat diaken Bonestroo van de gemeenten van Nunspeet als zodanig werd bevestigd. Preses wenst de zegen des Heeren toe over alles wat gememoreerd werd. Vervolgens gaat hij voor in gebed.

Openingswoord. Hierna spreekt hij de openingsmeditatie uit naar aanleiding van de gelezen psalm, in het bijzonder gelet op vers 4: *“Een ding heb ik van den HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de liefelijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel.”*

Moderamen. Na vaststelling van de wettigheid van de vergadering worden in het moderamen gekozen: preses: Ds. J.J. Tanis; assessoren: Ds. E. Bakker en Ds. A. Schot; scribae: Ouderlingen J. Bonhof en F.J. Verweij; quaestor: Ouderling F. Janse.

Overkomst ds. R. Kattenberg. Preses merkt op dat het niet voor de eerste keer is dat ds. Kattenberg de geloofsbrieven in deze classis overhandigt. Voor de tweede maal heeft de Heere het hart van ds. Kattenberg geneigd om het beroep naar Lelystad te aanvaarden. De liefde voor de gemeente Lelystad van toen is er nu weer. Vervolgens worden de overgelegde documenten onderzocht en in orde bevonden.

Ds. Kattenberg memoreert dat het 28 jaar geleden is dat hij examen deed in deze classis. De predikanten die daarbij betrokken waren (zoals de predikanten De Gier, Vergunst, Honkoop en Rietdijk) zijn inmiddels overleden. Zo is de tijd voortgeschreden en dan worden, achterom ziende, zoveel zaken betrekkelijk. Het gaat om het Koninkrijk Gods. Hij vermeldt dat hij het beroep naar Lelystad moest en mocht aannemen. Een en ander is niet zonder strijd geweest, ook na het aannemen van het beroep toen zich een flinke rughermia ging ontwikkelen, waarvan hij nog steeds herstellende is.

In verband met zijn lichamelijke beperkingen verzoekt ds. Kattenberg om vrijstelling van consulentgemeenten. Eveneens vraagt hij vrijstelling voor eventuele afvaardiging naar meerdere vergaderingen. Hierin wordt bewilligd.

Ds. Tanis wijst op het laatste vers van Psalm 27 die bij het begin van de vergadering werd gezongen: *“Wacht op den HEERE, zijt sterk, en Hij zal uw hart versterken, ja, wacht op den HEERE.”* Voor de toekomst, ook wat betreft de bevestiging en intrede, wacht alles op de Heere. In de vele wisselingen is het zo noodzakelijk om op God te vertrouwen, op Hem te zien en alle bekommernis op Hem te werpen. Tenslotte wordt ds. Kattenberg de zegenbede uit Psalm 134 : 3 toegezongen.

Rapport van de classisdiakenen. Naar aanleiding van het met de agenda meegezonden rapport zijn er geen vragen. Wel wordt aandacht gevraagd voor het invullen van de enquête door de kerkenraden. DMZ wil met de anonieme antwoorden een beter beeld krijgen van eventuele stijgende armoede in de gezinnen. Dit mede met het oog op de komende Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Het deputaatschap kan hierop haar algemeen beleid afstemmen. Classicale Evangelisatiecommissie post Leeuwarden. Diaken De Muynck van Genemuiden heeft bedankt als lid van de classicale evangelisatiecommissie. Genemuiden stelt voor om voor hem in de plaats te benoemen diaken W. Beens. De vergadering besluit conform.

Aanwijzen roepende kerk. Nunspeet is aan de beurt om de eerstvolgende classisvergadering bijeen te roepen. De datum wordt vastgesteld op D.V. 23 maart 2006 te Kampen.

Sluiting. De preses geeft aan dat we geen moeilijke vergadering hadden met bijzondere zaken. Toch is het goed om elkaar te ontmoeten. Al het winterwerk is weer aangevangen en dat vraagt veel van de ambtsbroeders. Toch is er geen heerlijker werk dan om van onszelf af te wijzen en te mogen wijzen op Hem Die ook één ding begeerde, namelijk om als het Lam Gods de zonden der wereld weg te dragen en zo het welbehagen des Vaders te volbrengen. Tevens bedankt ds. Tanis voor de vele blijken van liefde en toegenegenheid die hij ontvangen had om ook uit de classis bij de herdenking van zijn 25-jarig ambtsjubileum. Dat de broederlijke liefde blijve. Hij verzoekt ouderling Sleurink van de roepende kerk de vergadering te beëindigen. Deze laat zingen Psalm 108 : 7 en gaat daarna voor in dankgebed, waarna de preses de vergadering besluit.

Namens het moderamen:
J. Bonhof, scriba.

VERSLAG VAN DE VERGADERING CLASSIS GOUDA OP VRIJDAG 14 OKTOBER 2005 TE ZOETERMEER.

Namens de roepende kerk van Boskoop

opent ds. M. Golverdingen de vergadering. Hij memoreert dat ouderling J. Hoogendoorn van de gemeente Boskoop mocht gedenken 12 ½ jaar ambtsdrager te zijn, vanaf 1993 diaken en sinds 2001 ouderling.

De tijdelijke voorzitter spreekt vervolgens een meditatie uit naar aanleiding van Johannes 12: 32 van het voorgelezen schriftgedeelte: *“En Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken”*.

Volgens de lastbrieven zijn 12 gemeenten vertegenwoordigd door 4 predikanten, 18 ouderlingen en 2 diakenen.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. J. Driessen, assessoren: ds. M. Golverdingen en ds. A.B. van der Heiden, quaestor: oud. J. Honkoop en scriba: oud. P. Verweij.

Van De Saambinder is een brief ontvangen waarin wordt gevraagd of de scriba het verslag van de vergaderingen voor De Saambinder kort en bondig wil houden.

De gemeente Boskoop vraagt de institutiering van de afdeling Alphen aan den Rijn aan. De afdeling is er rijp voor. De opkomst is trouw, de offervaardigheid groot en in de ambten kan worden voorzien. De vergadering gaat, na bespreking, akkoord met de institutiering. Als consulent wordt ds. Golverdingen benoemd.

De gemeente Boskoop vraagt vervolgens om financiële hulp voor de toekomstige gemeente Alphen aan den Rijn. Er is een kerk aangekocht aan de Emmalaan, nr. 43. Hieraan moeten nog wat aanpassingen worden verricht. De jonge, kleine gemeente kan de lasten daarvan opbrengen, maar heeft daarvoor in het begin enige hulp nodig. Daarom is er een verzoek aan de classis om deze gemeente de eerste drie jaar te helpen. Tevens vraagt Boskoop om ook van buiten de classis bijdragen te mogen vragen. De classis stemt hiermee in.

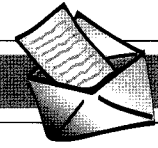
Van de Commissie aangepaste catechisatie is een jaarverslag ontvangen over het afgelopen seizoen. De classis spreekt haar waardering uit over dit werk.

De classicale evangelisatiecommissie heeft een verslag gestuurd met de laatste ontwikkelingen. De heer Vos van de gemeente Gouda is door het deputaatschap benoemd als coördinator. Het streven is om met Kerst een eerste activiteit in het inloophuis te hebben. De commissie probeert in de vergadering van de classis in januari een begroting over 2006 te presenteren.

Voor de volgende vergadering is Delft roepende kerk. Deze vergadering zal D.V. 20 januari 2006 worden gehouden.

Op verzoek van de voorzitter eindigt ouderling J. Samallo van de roepende gemeente Boskoop. Hij laat Ps. 68: 10 zingen en gaat voor in dankgebed.

Gouda
P. Verweij, scriba.

Berichten

GEZAMENLIJKE DIENSTEN CAPELLE-W EN ROTTERDAM-C

In de eerste weken van het nieuwe jaar vindt er groot onderhoud plaats in de Moriakerk van Capelle a/d IJssel-W. Er kunnen daarin dan geen erediensten plaatsvinden op zondagen en in de week. Gedurende de verbouwing beleggen Rotterdam-C en Capelle aan de IJssel-W gezamenlijke diensten, die in de Boezem-singelkerk worden gehouden. De aankondiging van de predikbeurten van Capelle-W treft u gedurende deze periode dus aan bij Rotterdam-C. De eerste gezamenlijke dienst is D.V. **8 januari**.

De kerkenraden van Capelle a/d IJssel-W en Rotterdam-C.

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 150, gemeente ENTER.

De nieuwe scriba van de diaconie is: A.H. Verschoor, Enterveenweg 2, 7468 PA Enter, tel. 0547-384437.

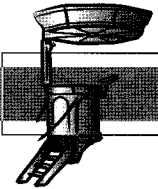
VERGADERING CLASSIS DORDRECHT

D.V. maandag **16 januari a.s.** hoopt de classis Dordrecht in vergadering bijeen te komen in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Werkendam. De vergadering begint om 14.00 uur.

DISTRICTSAVOND +16 TE RIJSSEN

Op de districtsavond van district Oost +16 op D.V. **14 januari a.s.** hoopt ds. A. Schreuder een lezing te verzorgen met als thema: "De bergrede". Locatie: Zuiderkerk Geref. Gemeente te Rijssen, Paulus Potterstraat 2-a. Aanvang: 19.30 uur.

Pater; Poederoyen 15.00 uur ds. W.J. Karels; Poortugaal 18.00 uur stud. Joosse; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. Terlouw; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur ds. Baaijens; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. Silfhout; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. P. Mulder; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Sint Philipsland 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dijk; Soest 19.15 uur ds. Van der Net; Terneuzen 15.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 18.30 uur stud. Heijkamp; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 15.00 uur ds. Veenendaal; Vlissingen 9.30 uur ds. Vreugdenhil en 16.00 uur leesdienst; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. Moens; Westzaan 19.00 uur ds. Baan; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 (bev.ambtsdr.) en 18.30 uur ds. Van Eckevelde.

Predikbeurten

ZONDAG 1 JANUARI 2006 (NIEUWJAARSDAG)

Aagtekerke 14.30 uur ds. De Heer; Alblasterdam 10.00 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 10.00 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. Mol en 19.00 uur ds. Tuinier; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Bodegraven 10.00 uur ds. Bac; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 19.00 uur ds. Clements; Deventer 14.30 uur ds. Meeuse; Dinteloord 14.30 uur ds. Brugge; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Doetinchem 15.00 uur ds. De Wit; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 uur ds. F. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 18.00 uur ds. Kleppe; Enschede 15.00 uur ds. Schreuder; Enter 9.30 uur ds. J. Karels; Ermelo 9.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur stud. Van Belzen; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder (kerkgebouw Spoorstraat) 9.30 en 18.00 uur ds.

Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. Driessen; Haamstede 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.00 uur stud. De Waard; Hilversum 10.00 uur ds. Baan en 19.00 uur ds. Visscher; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kamperland 14.30 uur ds. Schipper; Kapelle-Biezeling 18.00 uur ds. C. Harinck; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 14.30 uur ds. M. Karens (bev.ambtsdr.); Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Mijdrecht 15.30 uur ds. W. Harinck; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul (doventolk); Nieuwdorp 18.30 uur ds. Van Gelder; Nieuwer ter Aa 14.30 uur ds. Baan; Nijkerk 18.30 uur ds. Schot; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostkapelle 15.00 uur stud. Van Belzen; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.

DINSDAG 3 JANUARI 2006

Oostvoorne 19.30 uur ds. Van der Net; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur stud. De Waard.

WOENSDAG 4 JANUARI 2006

Beekbergen 19.30 uur ds. De Heer; Herkingen 19.30 uur ds. Brugge; Hoogeveen 19.30 uur ds. Hakvoort; Kamperland 19.30 uur stud. Van Belzen; Nunspeet 19.30 uur ds. Schot (bijbellezing); Oosterend-Texel 19.00 uur ds. Tuinier; Oudemirdum 19.30 uur ds. Van Dieren; Utrecht 20.00 uur ds. Mondria; Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder (bijbellezing); Westzaan 19.30 uur stud. Joosse; Zoetermeer 19.30 uur ds. Schipper.

DONDERDAG 5 JANUARI 2006

Marknesse 19.30 uur ds. Veenendaal; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Van Manen (H.D.); Poederoyen 19.30 uur ds. Mondria.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Zaterdag 31 december 17.00 uur evang. J. Krijgsman.

Ook voor u staat de deur van onze evangelisatiepost open.

U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten

iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Zaterdag 31 december 19.30 uur evang. S. de Visser.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barrelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkge-

bouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Wij wensen onze familie, vrienden en kennissen van harte de zegen van de Heere toe in het nieuwe jaar.

Moerkapelle
Ds. en Mevr. Paul - Bos

Voor het jaar 2006 wensen wij curatorium, docenten, predikanten, emerituspredikanten, predikantsweduwen, zendingswerkers, evangelisten, kerkenraden en gemeenteleden des Heeren onmisbare hulp en zegen toe.

Studenten van de
Theologische School
te Rotterdam.

Langs deze weg wens ik alle predikanten, studenten, familie, vrienden en bekenden Gods onmisbare zegen toe voor het nieuwe jaar.

Mevr. M. Hoogerland-Vermeulen
Goes

Wij wensen familie, vrienden en bekenden een voorspoedig 2006 toe.

"Minicamping de Welblok"
Marcus, Marleen en kinderen
Van Driel.

Familie en vrienden bedankt voor de vele ontvangen wensen.

Wederkerig een gezegend 2006 toegewent.

Wed. mw. T.L. van den Noort-van de Velde

Hartelijk dank voor alle goede wensen. Wederkerig wensen we predikanten, studenten, predikantsweduwen, familie, vrienden en bekenden de zegen des Heeren toe voor het jaar 2006

M. Golverdingen v.d.m.
T.H.M. Golverdingen - van der Heiden
Boskoop

**BARNEVELDSE
BEGRAFENISVERENIGING**

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

J. de Groot b.g.g.: G. de Groot
Barneweg 87 J.H.D. Vermeulenstraat 5
3771 RN 3774 JW
Barneveld Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-490728 Tel.: 0342-441812

Advertenties

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Gouda geeft met diep leed-
wezen en ontroering kennis van het overlijden van de heer

J. KOPPEJAN

in de leeftijd van 93 jaar.

Van 1961 tot 1974 heeft hij in het ambt van diaken en van 1974 tot 1999 in het
ambt van ouderling onze gemeente in alle liefde en getrouwheid met de hem
geschonken gaven mogen dienen.

De Heere gedenke zijn achtergebleven dochter, schoonzoon, kleinkinderen en
achterkleinkinderen en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad:
Ds. G. Clements, preses
J.P. van der Bas, scriba

Gouda, 25 december 2005

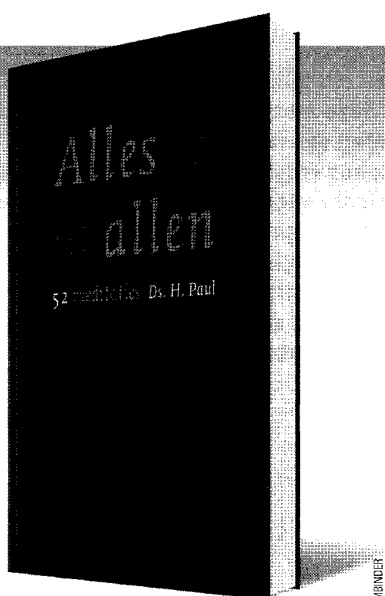
DS. H. PAUL

Alles en in allen**52 meditaties**

Ds. Paul reikt in deze bundel meditaties materiaal aan om wekelijks met elkaar of persoonlijk te lezen. Christus, die door Paulus *Alles en in allen* wordt genoemd, staat centraal.

De meditaties volgen het kerkelijk jaar.

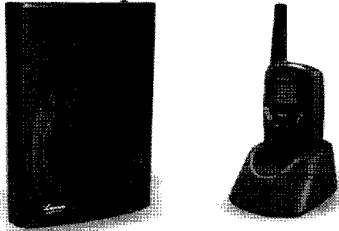
► 14,90 160 pag. Gebonden

de groot goudriaan

VERKRIJGBAAR BIJ DE BOEKHANDEL - PRIJSLIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN WWW.KOK.NL

kerktelefoonontvangers

Ook geschikt voor DK tel!

Lagarde

Dorpsstraat 102, Putten
T. (0341) 37 57 57 • www.lagarde.nl

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

ZEELAND

6 pers. bungalow loopafstand
strand. Ideaal voor wandel- en
fietsliefhebbers.

Aantrekkelijke tarieven.

Bel. J.G. Karens - 06 51 85 61 58
www.karensrecreatie.nl

Te koop nieuwe GBS bijbel met
kanttekeningen. € 50,-. Tel. 0182-
698370.

BEGRAFENISVERZORGING KINA 010-458 31 12

voor Rotterdam, Krimpenerwaard, Gouda e.o.
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932

Waardige en stijlvolle verzorging

van begrafenissen met aandacht
voor persoonlijke wensen. In alle rust,
vertrouwelijk en met bescheidenheid.

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of
in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal
te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene
door een gediplomeerd verpleegster

Begravenisverzorgers:

- H.de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begravenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardenburg:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Van Reenenweg 171, Tel. (030) 69 24 258

Water? Levend Water!

Geef ook Chinezen dat Levende Water

China heeft broodnodig
behoefte aan voorgangers

Steun onze opleiding tot
voorgangers met een gift op:

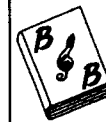
Giro 32 06 66 of
banknr. 69 27 04 000
t.n.v. Stichting China

Stichting China

Veenendaal

E-mail: info@stichtingchina.nl
Postbus 150, 3900 BD Veenendaal

BOEKEN EN MUZIEK

VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

Meld je aan voor de Open Dag!

Voor (aankomend) docenten

Werk je in het (basis)onderwijs en ben je op zoek naar een nieuwe uitdaging?
Heb je nog géén ervaring in het onderwijs en wil je weten hoe het is om les te
geven? Meld je dan aan voor de

Open Dag op D.V. zaterdag 14 januari
in Apeldoorn van 9.30 tot 13.00 uur

Jouw mogelijkheden

Op deze morgen ontdek je de boeiende
kanten van het onderwijs én van de
Jacobus Fruytier Scholengemeenschap.
Gerichte voorlichting, gesprekken met
vakdocenten en een bezichtiging van
het schoolgebouw geven een beeld van
jouw mogelijkheden. We nodigen je uit
om meteen de lunch te gebruiken op
school. Hartelijk welkom!

Aanmelding

Meld je aan bij Marja Lankman.
Stuur een mail naar mr@jfsng.nl
of bel naar (055) 526 23 08.
Je ontvangt dan een persoonlijke
uitnodiging met een programma.

HIER KAN IK
TEGEN MIJN
MENTOR
ALLES VERTELLEN

scholengemeenschap

Jacobus
Fruytier

De mooiste kant van het onderwijs

Gezocht:
Enthousiaste dirigent(e)

Jeugdkoor 'Laus Deo', uitgaande van de Ger. Gem. te Amersfoort, zoekt met ingang van januari 2006 een enthousiaste dirigent(e).

Momenteel telt het koor ongeveer 50 leden, die tussen de 6 en 12 jaar oud zijn. Het koor repeteert iedere vrijdagavond van 18.30-19.30 uur.

De dirigent(e) dient de grondslag van het koor (de Bijbel en de drie Formulieren van Enigheid) te onderschrijven.
Ook dient de dirigent over pedagogische kwaliteiten te beschikken. Het hebben van ervaring of de bereidheid om een dirigentencursus te volgen is een pré.

Reacties graag zo spoedig mogelijk.

Voor verdere informatie en reacties:
mw. A. Heldoorn-Reijnoudt
Laan van Blotenburg 20a,
3931 SK Woudenberg
033-2864685
gjheldoorn@kliksafe.nl

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

Voor het leveren en leggen van **natuurstenen- en keramische vloeren**. Alleen eerste klas kwaliteit en steeds de laagste prijs. Tegelzettersbedrijf J. Slingerland, 0184-611917.

VLOERTEGELS

NATUURSTEEN- EN TEGELVLOEREN

De **KROON KWALITEITEN**®:

KEUZE uitgebreide showroom: 1.200 m² presentatie met ruim **300 soorten natuursteen** vloeren en meer dan **250 soorten tegelvloeren**

KENNIS gedegen advies; ook bij u op locatie

KUNDIG vakkundige plaatsing; evt. met vloerverwarming

KLASSE klantvriendelijk, prima service en nazorg

KROON

WWW.KROONSTENENVLOEREN.NL
Energieweg 8c • 4231 DJ Meerkerk • Tel 0183-354225
De showroom is geopend van di-vr 9.30-17 u en za

KERKEN
Altijd speciale condities voor vloeren in kerkgebouwen.
U wilt persoonlijk & vrijblijvend advies?
Bel dan even voor een afspraak; we nemen graag de tijd voor u.

www.natuursteenhuis.nl

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

Zandee & De Kuijper heet sinds kort NatuursteenHuis. Onveranderd is ons vakmanschap en onze persoonlijke service. Wij vertalen uw wensen in een gedenkteken van steen, glas of metaal of een unieke combinatie. Kijk ook eens op: www.natuursteenhuis.nl

Goes tel (0113) 216555
Woudenberg tel (0118) 612579
voor leveringen buiten Zeeland

Zandee & De Kuijper

LEERKRACHTEN NODIG

CALVIN CHRISTIAN SCHOOL
in Alberta, Canada

De laatste twee jaren zijn wij per jaar verblijd met twee leerkrachten uit Nederland! Wij vragen er een paar bij voor het komende schooljaar, 2006-2007, in de lagere en hogere groepen.

Neem voor verdere informatie contact op met:

Dhr. J.P. de Wilde (Nederland):
tel. 0182 613257
Directeur: William Grisnich:
tel. 001 403 320 1650
(tussen 16.00uur en 06.30uur, ned. tijd)
Email: wgrisnich@ccschool.ca

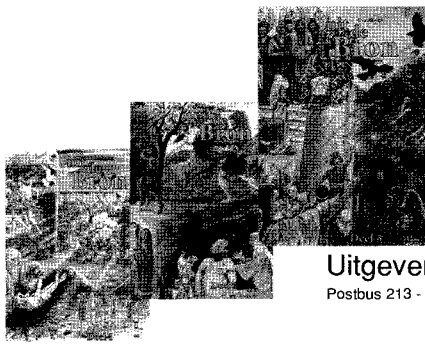
Te koop gevraagd: THEOLOGISCHE EN AANVERWANTE BOEKEN.

Antiquariaat Den Hertog/G.J. Zwoferink, tel. zaak: 030-634 66 81

Nieuw verschenen Uit de Bron deel 3

Bijbelse vertellingen voor kinderen met prachtige sprekende illustraties

door C. van Rijswijk
324 pagina's
€ 26,00

Uitgeverij en Boekhandel

Postbus 213 - 3850 AE Ermelo - tel. 0341-563310 Fax 0341-493055

e-mail:
delezer@kliksafe.nl

Nieuw

C. van Rijswijk is gestort met een nieuwe serie boekjes voor kinderen van 4-6 jaar. De boekjes zijn voorzien van prachtige illustraties en bevatten uitsluitend eenlettergrepige woorden.

Intmiddels verschenen:

- deel 1: bram en de boog** (hoe de bestolen Brom door dorpsbewoners wordt geholpen)
- deel 2: brentz en de kip** (hoe ds Brentz wonderlijk werd onderhouden)
- deel 3: op zoek naar het Kind** (de Wijzen uit het Oosten)

de Ster-serie

€ 7,50 per deel

Deze deeltjes zijn bijzonder geschikt voor kinderen die beginnen te lezen.

SATSA
REIZEN NAAR ZUID-AFRIKA
 Wekelijks naar o.a.:

- Swaziland
- De Panorama Route
- Kruger Nationale Park

Dagelijks naar o.a.:

- Johannesburg
- Pretoria

Geschikt voor grote en kleine groepen.
 Aantrekkelijk verblijf in Sandton, Johannesburg.
 Voor meer informatie:

+27 11 706 4809
 +27 82 900 9368
 +27 11 463 6810
 wybe@umfulatours.com
 www.umfulatours.com

Christelijke begrafenisverzorging
De Bruin

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging in de provincie Utrecht en de regio's Gouda en Hilversum.
 Tel. 0346-281711.
 Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
 7461 TN RIJSSEN
 Telefoon 0548-521637
 Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

JOHANNUS - CONTENT - DOMUS

ma gesloten
 di - vr 09.00 - 12.00 / 13.30 - 17.30
 vr avond 18.30 - 21.00
 za 09.30 - 12.00 / 13.30 - 17.00

ruime collectie blaadmuziek (ook klavier) en CD's

ORGELCENTRUM ANDANTE

A. van Ostadelaan 35
 3904 TJ Veenendaal

Tel: 0318 - 505063
 Fax: 0318 - 505061

info@andantorgels.nl
 www.andantorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsse bu

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
 Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
 Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
 Theologische werken - Dagboeken
 Bijbel- en Catechismusverklaringen
 Leesboeken voor jong en oud
 Voordeelaanbiedingen
 Tweedehands en Antiquarisch
 Psalm- en Muziekboeken
 Bladmuziek (noten en klavarskribo)
 CD's en Musicassettes
 Boeken- en CD-bonnen
 Wens- en Gelegenheidskaarten

ELEKTROTECHNIEK van den Berg bv

Elektrotechniek, verlichtings-techniek en noodverlichting voor kerken en scholen

Bedrijfsweg 16 - 3831 KE LEUSDEN
 Telefoon 033-4941235 - Fax 033-4948687
 www.elektrovdberg.nl

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.
 Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
 Geen crematies.
 Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
 3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
 Begravenisonderneming

Barnesveld, Scherpenzeel e.o.
 A. Koster
 033 277 0555

Telefoon: Amersfoort, Nijkerk, Hoevelaken
 G.C. van Haaren
 06 5590 7879

Kantoor: Stationsweg 411
 3925 CD Scherpenzeel
 Centraal nummer (24 uur):
 033 277 0555

Begravenisonderneming Brouwer

Voor een verantwoorde en stijlvolle begrafenis

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentincklaan 1a, Leersum
 tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amerongen - Amersfoort - Doorn - Eist -
 - Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
 - Rhenen - Woerden - Woudenberg -

Uitgesneden teksten div. modellen
 G. v.d. Dikkenberg, Munnikenweg 11,
 3905 MD Veenendaal, tel. 0318-540252

Revoke

Voor info bel:
 0341-425712
 of
 0416-692787

Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

Dringende oproep voor godsdienst leraar - Canada

Er is een vacature voor leraar godsdienst aan de Timothy Christian School (TCS) te Chilliwack. De school is prachtig gelegen in de westelijke provincie (beautiful) British Columbia. De school telt bijna 400 leerlingen van kleuterschool tot graad 12 (= klas 6 Voortgezet Onderwijs). De betrekking omvat ondermeer het les geven aan leerlingen van 12 tot 18 jaar (graad 7 - 12).
 Als u lid bent van de Gereformeerde Gemeenten en enkele jaren ervaring heeft, willen wij graag van u horen.
 Bent u geïnteresseerd om te helpen met het onderwijzen van onze kinderen in het meest belangrijke vak, maar heeft u vragen?
 Neem dan vrijblijvend contact op met mw. M. Biemond (Gouda, telefoon 0182-525198, e-mail M.Biemond@driestar-educatief.nl)
 Co Neels P.Eng (jneels@uniserve.com)
 Secretaris - Namens het school bestuur - Timothy Christian School